SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhus/adresse
Poastaboksa/postboks 3
9735 Kárášjohka/Karasjok
Áššemeannudeadji
saksbehandler
Tel:

Tel: 78 47 40 00
Org.nr: 974 760 347
váldde oktavuođa/ta kontakt
Marit Anne J. Bongo

+47 78 48 42 70

Sortland kommune
Postboks 117
8401 SORTLAND

ÁŠŠI/SAK	MIN ČUJ./VÅR REF.	DIN ČUJ./DERES REF.	BEAIVI/DATO
23/1341 - 2	23/11252	23/1738 23/2736	31.03.2023

Uttalelse til oppstart av planarbeid og offentlig ettersyn av forslag til planprogram - Delvis revisjon av kommuneplanens arealdel - Sortland kommune

Viser til brev av 09.02.23 hvor dere sender varsel om planoppstart og planprogram for delvis revisjon av arealdel ut på høring.

Sametinget har tidligere vært inne i en lang prosess med Sortland kommune og reindrifta der for å finne løsninger på arealkonflikter knyttet til arealplanen med blant annet en innsigelse i Kringelen-området. Reinbeitedistriktet har også nylig vært gjennom en rettsprosess som gikk på reindriftsretten. Denne saken vant reinbeitedistriktet i Lagmannsretten og en avvising av saken til Høyesterett. I denne saken stod de historiske opparbeidede rettighetene sentralt og de ble lagt til grunn for dommen i Lagmannsretten. Reindrifta har over tid vært tilpasningsdyktig til samfunnsutviklingen i kommunen. Vi vet at denne tilpasningen til andre samfunnsinteresser har medført at det er har lagt begrensninger på utøvelsen av reindrifta over tid. Reindrifta er en betydelig kulturbærer for samisk kultur i kommunen, det vil derfor være viktig at naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutøvelse sikres og ivaretas.

I mulighetsstudiet for havneområder vises det til at havneområdet i Kringelen er en av de best egnede områdene, men at det vil anses som utfordrende å løse gjennom reguleringen at blant annet reindriftens vinterbeiter sannsynligvis vil bli forringet eller gå tapt ved industriutvikling i området. Dette vil kunne føre til negative konsekvenser for Innásuolu/ Kanstadfjord/ Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt da vi vet at området er et avgjørende viktig vinterbeiteområde på grunn av snøforhold, og det regnes som helt nødvendig å kunne benytte seg av disse beitene for å kunne opprettholde den tradisjonelle drifta.

Det vil derfor være viktig at den reindriftsfaglige konsekvensutredninga blir utført med reindriftsfaglig kompetanse, og at tradisjonskunnskapen fra reindriftsutøverne blir lagt vekt på og er en stor del av kunnskapsgrunnlaget til utredninga. Det er viktig for å få tilstrekkelig kunnskap på hvilke konsekvenser dette tiltaket medfører for reindrifta i området.

Vi registrerer at det er lagt opp til medvirkning fra reinbeitedistriktet og Sametinget.
Vi ønsker også å minne om at etter endring i sameloven, kapittel 4 som trådte i kraft 1.07.2021, så har kommuner konsultasjonsplikt overfor representanter for berørte samiske interesser (§ 4-4). Kommunal- og distriktsdepartementet har utarbeidet en veileder for konsultasjonsplikten:

https://www.regjeringen.no/no/tema/urfolk-og-minoriteter/samepolitikk/midtspalte/konsultasjonspliktisamiske-saker/id86931/

Når det gjelder samisk kulturminner vil dette bli vurdert nærmere når planforslaget foreligger med konkrete arealformål. Vi anser at det er potensiale for nye funn av hittil ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i kommunen. Avslutningsvis vil vi minne om at alle samiske kulturminner fra år 1917 og eldre er automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller

tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig.

Vi gjør til sist oppmerksom på at Sametinget vurderer at det er reell mulighet for at revisjonen av planen kan komme til å reise spørsmål som er av vesentlig betydning for samisk kultur eller næringsutøvelse, jf. Plan- og bygningslovens 5-4.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Andreas Stångberg	Marit Anne J. Bongo
juogushoavda / seksjonssjef	ráđđeaddi / rådgiver

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Sortland kommune	Postboks 117	8401	SORTLAND

Kopiija / Kopi til:

Innásuolu/ Kanstafjord / Vestre Hinnøy rbd.			
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ